

ADVIES OVER HET VERZOEK TOT
ONTHEFFING VAN DE M.E.R.-PLICHT
VOOR GOLFBAAN HET ZELLE IN HENGELO (GLD)

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies over het verzoek om ontheffing van de plicht tot uitvoering van milieu-effectrapportage voor de golfbaan "Het Zelle" te Hengelo (Gld) / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht :

Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-71887-83-9

SISO 614.62 UDC 504.064.2:[725.826:796.352](492*7255)

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Hengelo (Gelderland) / golfbanen ; Hengelo (Gelderland) / m.e.r.-plicht ; ontheffing.

ADVIES OVER HET VERZOEK
TOT ONTHEFFING VAN DE M.E.R.-PLICHT
VOOR GOLFBAAN HET ZELLE IN HENGELO (GLD)

Advies op grond van artikel 41 e, zesde lid, van de Wet algemene bepalingen Milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake het verzoek tot ontheffing van de plicht tot uitvoering van milieu-effectrapportage voor de aanleg van een 18-holes golfbaan op het landgoed het Zelle in Hengelo (Gelderland).

Uitgebracht aan de Minister van Landbouw en Visserij, namens deze de directeur Natuur, Milieu en Faunabeheer, en aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, namens deze de directeur-generaal voor Milieubeheer, door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze

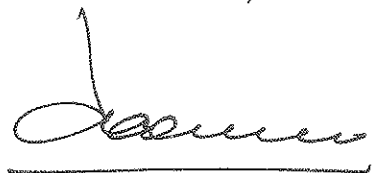
de werkgroep ontheffing m.e.r. golfbaan Hengelo,

de secretaris,

mr. H. Koldewee

de voorzitter,

drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 6 juni 1988

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
I INLEIDING	1
II HET ADVIES VAN DE COMMISSIE VOOR DE M.E.R.	1
III DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT	1
IV GEVOLGEN VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT VOOR HET MILIEU	2

BIJLAGEN

1. Brief van Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Directoraat-Generaal Milieubeheer d.d. 3 mei 1988 (kenmerk DGM/B/2548067/5) aan de Commissie met het verzoek, namens het Ministerie van Landbouw en Visserij advies uit te brengen m.b.t. onderhavig project.
2. Bekendmaking van het ontheffingsverzoek m.e.r. in Staatscourant nr. 88 d.d. 9 mei 1988

commissie voor de milieu-effectrapportage

De Minister van Landbouw en
Visserij,
d.t.v. de Directeur Natuur,
Milieu en Faunabeheer,
Postbus 20401
2500 EK 's-GRAVENHAGE

De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
d.t.v. de Directeur-generaal voor
Milieubeheer,
Postbus 450
2260 MB LEIDSCHENDAM

uw kenmerk
DGM/B 2548067\5

uw brief
3 mei 1988

ons kenmerk
U395-88/Ko/186-18

onderwerp
Advies over ontheffingsverzoek
m.e.r.-plicht golfbaan Hengelo (Gld)

utrecht,
6 juni 1988

Met bovengenoemde brief (bijlage 1) verzocht U de Commissie voor de milieu-effectrapportage advies uit te brengen over een verzoek tot ontheffing van de plicht tot uitvoering van milieu-effectrapportage (m.e.r.). Dit verzoek werd bij U namens baron van Dorth tot Medler ingediend door het bureau voor Ruimtelijke Ordening en Architectuur F.W. van Droffelaar en betreft de aanleg van een 18 holes golfbaan op het landgoed "het Zelle" in de gemeente Hengelo (Gelderland).

Hierbij bied ik U het advies van de Commissie aan overeenkomstig artikel 41 e, zesde lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne.

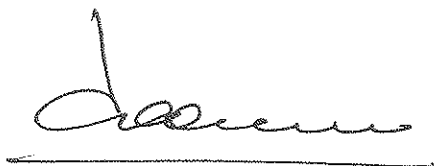
Zonder dat dit in de beoordeling een rol heeft gespeeld, vraagt de Commissie Uw aandacht voor het volgende.

Het streekplan Oost-Gelderland biedt op dit moment ruimte voor de aanleg van nog een en een half 18-holes-golfbaan in het streekplangebied. Naast het onderhavige voornemen heeft in de directe omgeving ook de gemeente Lochem nog plannen tot wijziging van het bestaande bestemmingsplan om te voorzien in de aanleg van een golfterrein in die gemeente. De m.e.r.-procedure is hiervoor reeds van start gegaan.

Zowel het voornemen van de gemeente Lochem als het onderhavige van de gemeente Hengelo zullen door het provinciaal bestuur getoetst gaan worden aan eerder genoemd streekplan. Een keuze uit beide initiatieven heeft de provincie Gelderland tot nu toe niet gemaakt. De Commissie acht het niet uitgesloten, dat de golfbaan straks zal worden gerealiseerd in die gemeente, die het bestemmingsplan als eerste bij de provincie ter goedkeuring heeft aangeboden. In dat geval zou het onderhavige Commissie-advies ongewild een grotere betekenis krijgen dan de bedoeling is. Het al dan niet krijgen van ontheffing zal immers van invloed zijn op de lengte van de procedure die de herziening van het bestemmingsplan van de gemeente Hengelo moet doorlopen.

De Commissie voor de m.e.r. dient op grond van de WABM slechts een op feitelijke informatie gebaseerd antwoord te geven op de vraag of het gerechtvaardigd is om een ontheffing te verlenen op basis van de gevolgen die de voorgenomen activiteit op het milieu kan hebben. Het kan niet de bedoeling van een ontheffing zijn een keuze te maken tussen verschillende projecten ingeval het verlenen van ontheffing zou leiden tot een procedurele voorsprong van het ene project op het andere. De Commissie meent dat een gefundeerde keuze tussen de zich aandienende projecten bij voorkeur op basis van milieu-effectrapportage niet aan haar is voorbehouden.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd om op het verzoek tot ontheffing van de m.e.r.-plicht te kunnen beslissen. Zij zal gaarne vernemen op welke wijze U gebruik hebt willen maken van haar aanbevelingen.

Drs. H.G. Ouwerkerk,
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
ontheffing golfbaan Hengelo.

I. INLEIDING

De Commissie voor de m.e.r ontving op 3 mei 1988 het verzoek om advies uit te brengen over een aanvraag tot ontheffing van de plicht tot het uitvoeren van m.e.r. De aanvraag heeft betrekking op de wijziging van het bestemmingsplan van de gemeente Hengelo (Gelderland) ten behoeve van de aanleg van een 18-holes golfbaan op het landgoed het Zelle door baron van Dorth tot Medler, vertegenwoordigd door het bureau voor Ruimtelijke Ordening en Architectuur F.W. van Droffelaar.

Het verzoek om ontheffing van de m.e.r.-plicht is gebaseerd op artikel 41 e, eerste lid onder a van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). De initiatiefnemer is van mening dat de voorgenomen aanleg van de golfbaan bij aanleg en gebruik geen belangrijke nadelige gevolgen zal hebben voor het milieu. De bekendmaking van het verzoek om ontheffing vond plaats op 9 mei 1988 (bijlage 2).

II. HET ADVIES VAN DE COMMISSIE VOOR DE M.E.R.

Dit advies werd opgesteld door een werkgroep uit de Commissie onder voorzitterschap van de heer H.G. Ouwerkerk; verder hebben in de werkgroep zitting het lid van de Commissie de heer A.P.H.M. Boonman, wonende te Brunssum en de heer A.L.J. Wijnhoven, wonende te Culemborg, als adviseur ex artikel 77e, vierde lid van de Wabm. Deze werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt in het vervolg van dit advies verder aangeduid als "de Commissie".

De Commissie wisselde op 31 mei 1988 van gedachten met de initiatiefnemer, en zijn vertegenwoordiger. Tevens werd een kort bezoek gebracht aan het betrokken gebied en de directe omgeving. De Commissie heeft, conform artikel 41 e, eerste lid onder a, onderzocht of op voorhand mag worden aangenomen dat de activiteit geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft.

III. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT

De voorgenomen activiteit betreft de wijziging van het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Hengelo ten behoeve van de aanleg van een golfbaan op een gedeelte van het landgoed "het Zelle", gelegen ten oosten van de kern Hengelo en ten noord-westen van de buurtschap de Veldhoek. De geplande golfbaanlocatie beslaat ongeveer 70 ha en moet voorzien in de groeiende behoefte aan golfbanen, zoals deze o.a. door de Nederlandse Golf Federatie in 1987 wordt voorzien.

Het gedeelte van het landgoed, waar de golfbaan wordt gesitueerd, bestaat deels uit agrarische gronden en deels uit productiebos. In het bestemmingsplan buitengebied Hengelo 1984 is het grootste deel van de locatie gekwalificeerd als "agrarisch gebied van grote landschappelijke waarde" en als "bosgebied van landschappelijke waarde". Aan de westrand valt een klein gedeelte van het gebied in de klasse "agrarisch gebied van landschappelijke waarde".

Teneinde het voornemen tot aanleg van een golfterrein te kunnen realiseren, zal een gedeelte van het productiebos en de huidige agrarische gronden moeten worden omgezet in holes en rough. Op de resterende agrarische gronden zal productiebos worden aangebracht. Voor de aanleg van de golfbaan is een wijziging van het bestemmingsplan nodig. Ten behoeve van deze wijziging zal ingevolge onderdeel C. 10.1 van de bijlage van het besluit milieu-effectrapportage (Stb. 1987, 278) m.e.r. moeten worden uitgevoerd, tenzij de gevraagde ontheffing wordt verleend.

Volgens de bij het ontheffingsverzoek gevoegde informatie behelst de voorgenomen aanleg en het gebruik van de golfbaan het volgende :

- de aanleg en inrichting van een 18-holesbaan, een driving range en drie holes van beperkte omvang die als oefenbaan worden gebruikt;
- het kappen van productiebos en herplanting elders;
- de aanleg van een parkeerplaats voor 75 à 100 auto's;
- cultuurtechnische maatregelen zoals ontwatering in het noorden, zij het op kleine schaal en indien nodig;
- .. aanleg van een aantal waterpartijen in het noordelijke deel van de baan;
- intensief beheer van greens, tees, driving range en fairways door maaien en bemesting en het gebruik van bestrijdingsmiddelen op de tees en de greens;
- een bezoekersaantal van naar verwachting per dag ongeveer 130, op topdagen maximaal twee maal zoveel;
- na ingebruikneming een aantal verkeersbewegingen van 100 à 150 per dag, en op topdagen 200 à 300 per dag.

IV. GEVOLGEN VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT VOOR HET MILIEU

Blijkens het ontheffingsverzoek gaat de initiatiefnemer ervan uit dat bij alle activiteiten het karakter van het landgoed behouden moet blijven; deze doelstelling zal zijns inziens bereikt kunnen worden als het voornemen uitgevoerd wordt. Een deugdelijke motivering voor deze stelling heeft de Commissie in het verzoek tot ontheffing van de m.e.r.-plicht echter gemist. Het gebied heeft uit een oogpunt van natuur-en landschapsbehoud grote waarde. Het landschap kan worden omschreven als een kleinschalig cultuurlandschap, bestaande uit een complex van bossen, houtwallen en agrarische percelen met een onregelmatig kavelpatroon. De meeste perceelsgrenzen dateren reeds van voor de oudste topografische kaart (van 1871) en worden gemarkeerd door goed ontwikkelde houtwallen. De aanwezige loofhoutbossen zijn rijk gestructureerd en hebben een soortenrijke boom-, struik- en kruidlaag. Ook enkele populierenbossen en -kapvlakten herbergen een vegetatie die karakteristiek is voor bossen op voedselarme tot matig voedselrijke standplaatsen.

De bodem is relatief weinig gestoord en varieert van droog tot vochtig met plaatselijk overgangen naar extreem natte omstandigheden. De natuurlijke vegetatie van enkele naaldhoutopstanden is relatief slecht ontwikkeld maar de potentiële waarde van deze terreinen moet vergelijkbaar worden geacht met de huidige waarde van de aangrenzende loofhoutbossen. Langs greppelranden en in enkele waterlopen is plaatselijk een gevarieerde vegetatie aangetroffen met karakteristieke en enkele zeldzame plantensoorten. Met name de oevervegetatie van de Varsselse Laak is plaatselijk goed ontwikkeld.

Verspreid in het gebied bevinden zich enkele poelen die in beginsel een grote hydrologische betekenis kunnen hebben en een geschikt biotoop kunnen vormen voor amfibieën en vele waterorganismen.

Hoewel de golfsport als zodanig beschouwd kan worden als een extensieve vorm van recreatie zijn de aanpassingen in het landschap, die ten behoeve van de aanleg van het golfterrein gepleegd zullen moeten worden, ingrijpend. Uit het ontheffingsverzoek blijkt dat de agrarische gronden in het plangedeelte geheel zullen verdwijnen, en dat een deel van het bos gekapt zal moeten worden en elders herplant.

Gezien het bovenstaande is de Commissie er niet op voorhand van overtuigd dat de aanleg van een golfbaan in een gebied met grote natuurwaarden, zoals het onderhavige landgoed, geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben. De Commissie adviseert daarom tot afwijzing van het verzoek tot ontheffing van de m.e.r.-plicht. Door toepassing van m.e.r. voor het onderhavige initiatief zullen de mogelijke milieugevolgen van de voorgenomen activiteit zichtbaar worden en zal er een breder afwegingskader ontstaan, waarbinnen eventuele alternatieven aan de orde kunnen komen; in dat verband zal naar de mening van de Commissie met name de bestudering van mogelijke andere locaties voor de golfbaan de kwaliteit van de besluitvorming over dit initiatief verhogen.

De Commissie vraagt ten slotte nog aandacht voor het provinciaal beleid inzake de situering van golfbanen, zoals dat is geformuleerd in het streekplan Oost-Gelderland uit 1987. Hierin wordt gesteld dat: "wanneer golfterreinen worden gesitueerd in agrarische gebieden, bij voorkeur die gebieden in aanmerking komen, die uit landbouwkundig oogpunt als minder waardevol zijn aan te merken." "Realisering van golfterreinen in natuurgebieden kan niet worden aanvaard. Dat zelfde geldt voor bosgebieden (niet zijnde natuurgebieden) met een grote actuele en/of potentiële natuur- en/of landschapswaarde."

Bijlagen bij
het advies over het verzoek tot ontheffing van
de m.e.r.-plicht voor
golfbaan "Het Zelle" in Hengelo (GLD)

Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Directoraat-Generaal Milieubeheer
Postbus 450, 2260 MB Leidschendam
Telefoon (070) 20 93 67, telex 32 362 VROM NL
Facsimile 31 70 27 98 68

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen:	9 MEI 1988
Nr.:	614-88
Dossier:	186-1 Sc/Sj/ko

Aan de Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Uw kenmerk

Uw brief van

Kenmerk

Datum

DGM/B/2548067/5 3 mei 1988

Onderwerp

Ontheffingsverzoek m.e.r.-plicht,
adviesaanvraag

./ Hierbij zend ik u namens de Minister van Landbouw en Visserij een afschrift van het verzoek om ontheffing van de m.e.r.-plicht als bedoeld in artikel 41e, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, ingediend door Bureau voor ruimtelijke ordening en architectuur F.W. van Droffelaar B.V. te Arnhem, terzake van aanleg van een 18-holes golfbaan op het landgoed Het Zelle in de gemeente Hengelo (Gld), registratienummer 2548067.

Overeenkomstig artikel 41e, zesde lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, stel ik u in de gelegenheid om binnen 1 maand advies aan mij uit te brengen over dit ontheffingsverzoek.

De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
voor deze:

De Directeur-Generaal Milieubeheer,
o.l.

De wnd. Directeur Bestuurszaken,

H.C.G.M. Brouwer

Milieu-effectrapportage, ontheffingsverzoek

Bij de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en de Minister van Landbouw en Visserij is het volgende verzoek binnengekomen om ontheffing van de verplichting tot het maken van een milieu-effectrapport. Dit ontheffingsverzoek is gebaseerd op artikel 41e, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, waarin staat dat de genoemde ministers ontheffing van de m.e.r.-plicht kunnen verlenen indien de activiteit vanwege de omstandigheden waaronder zij wordt ondernomen, geen belangrijke gevolgen zal hebben voor het milieu. Het verzoek is ingediend door het Bureau voor ruimtelijke ordening en architectuur F.W. van Droffelaar B.V. te Arnhem namens G.C. Baron van Dorth tot Medler te Hengelo (Gld) en heeft betrekking op de wijziging van het bestemmingsplan Buitengebied gemeente Hengelo (Gld), ten behoeve van de aanleg van een 18-holes golfbaan en bijbehorende voorzieningen op het landgoed Het Zelle in de gemeente Hengelo (Gld). Het verzoek is geregistreerd onder nummer 2548067.

Terinzagelegging

Het ontheffingsverzoek wordt overeenkomstig artikel 6, derde en vierde lid, van het Besluit Milieu-effectrapportage op 10 mei 1988 ter inzage gelegd bij:

Het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Directoraat-Generaal Milieubeheer, Bibliotheek (Kamer 008), Dr. van der Stamstraat 2, Leidschendam

Het Ministerie van Landbouw en Visserij, Centrale Bibliotheek, Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag

De Provinciale Griffie van Gelderland, Markt 11, Arnhem

De gemeente Hengelo, Raadhuisstraat 20, Hengelo (Gld)

Het ontheffingsverzoek is gedurende de gebruikelijke kantooruren op de genoemde plaatsen door een ieder in te zien. Verzoeken om inzage gedurende de avonduren kan men richten aan de afdeling Milieu-effectrapportage van het Directoraat-Generaal Milieubeheer, (Postbus 450, 2260 MB Leidschendam, tel. 070-209367, tst. 3464).

Afschriften van het ontheffingsverzoek zijn tegen vergoeding van de kosten op hetzelfde adres aan te vragen.

Bezwaren

Gemotiveerde bezwaren tegen het verlenen van de ontheffing kunnen vanaf de datum van de terinzagelegging gedurende 1 maand schriftelijk ingediend worden bij de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Directoraat-Generaal Milieubeheer t.a.v. de directeur Bestuurszaken, Postbus 450, 2260 MB Leidschendam (met vermelding van het registratienummer van het ontheffingsverzoek). Indien de indiener van het bezwaarschrift daarom verzoekt, worden zijn persoonlijke gegevens niet bekend gemaakt.